

UZASADNIENIE

Celem nowelizacji ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 235, poz. 2000, z późn. zm.) i ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857, z późn. zm.) jest unormowanie stanu prawnego w taki sposób, aby w stroju reprezentacji kraju albo w stroju reprezentacji olimpijskiej było obowiązkowe użycie godła Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z zasadami przewidzianymi w ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych.

W obecnym stanie prawnym przepisy ustawy o sporcie (art. 13 ust. 2 i 3) przewidują możliwość używania w stroju reprezentacji kraju lub w stroju reprezentacji olimpijskiej wizerunku orła ustalonego dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Przepisy te nie są jednak obligatoryjne a fakultatywne; dają one prawo polskim związkom sportowym oraz Polskiemu Komitetowi Olimpijskiemu do używania w strojach ww. reprezentacji wizerunku orła. W takim stanie prawnym możliwe jest więc występowanie reprezentacji kraju czy też reprezentacji olimpijskiej w strojach nie oznaczonych wizerunkiem orła. Uprawnienia przyznane tym podmiotom na podstawie art. 13 ust. 2 i 3 ustawy o sporcie odnoszą się wyłącznie do wizerunku orła, nie zaś do godła, w rozumieniu przepisu art. 2 ust. 1 ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (orzeł biały na czerwonym polu tarczy).

Proponowana zmiana ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (art. 5a ust. 1 projektu ustawy) wprowadza zasadę zobowiązującą do używania godła Rzeczypospolitej Polskiej w stroju reprezentacji kraju lub w stroju reprezentacji olimpijskiej, w

rozumieniu przepisów ustawy o sporcie. W ustawie o sporcie dla oznaczenia ubioru sportowców reprezentujących Polskę w zawodach międzynarodowych używa się pojęć „strój reprezentacji kraju” oraz „strój reprezentacji olimpijskiej” (art. 13 ust. 2 i 3 ustawy). W kontekście przepisów art. 14 ust. 3 ustawy można przyjąć, że ustawodawca uznaje kategorię stroju reprezentacji kraju za kategorię nadrzędną, zawierającą w sobie także kategorię stroju reprezentacji olimpijskiej jako szczególnej odmiany stroju reprezentacji kraju, używanego tylko na igrzyskach olimpijskich.

Proponowany przepis art. 5a ust. 2 projektu ustawy przewiduje wyjątek od zasady sformułowanej w art. 5a ust. 1. Przepis art. 5a ust. 1 projektu nie będzie miał zastosowania w sytuacji, gdy przepisy międzynarodowej organizacji sportowej działającej w danym sporcie do której należy polski związek sportowy lub gdy przepisy Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego przewidują używanie w stroju reprezentacji kraju lub reprezentacji olimpijskiej innych symboli narodowych. W tym przypadku w stroju reprezentacji kraju lub reprezentacji olimpijskiej używa się barw Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych symbole Rzeczypospolitej Polskiej nie mogą być umieszczane na przedmiotach przeznaczonych do obrotu handlowego. W przedłożonym projekcie zmiany ustawy – w drodze wyjątku od tej zasady – proponuje się, aby właściwy polski związek sportowy – w odniesieniu do stroju reprezentacji kraju i Polski Komitet Olimpijski – w odniesieniu do stroju reprezentacji olimpijskiej – miały uprawnienie wykorzystania dla swoich celów gospodarczych przedmiotów będących odwzorowaniem stroju reprezentacji kraju lub stroju reprezentacji olimpijskiej.

Przepisy te wychodzą naprzeciw oczekiwaniom obywateli, dla których przedmioty związane ze strojem reprezentacji narodowej stanowią cenną

pamiątkę, a nabywanie tych przedmiotów jest szczególnym wyrazem kultu dla symboli narodowych.

Przepisy art. 2 projektu ustawy wprowadzają niezbędne zmiany do ustawy o sporcie, dostosowujące jej przepisy do zmienionych przepisów ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych, a w szczególności pozwalające na wykorzystanie dla celów gospodarczych polskich związków sportowych i Polskiego Komitetu Olimpijskiego przedmiotów będących odwzorowaniem stroju reprezentacji kraju lub stroju reprezentacji olimpijskiej na zasadach określonych w regulaminach tych związków, międzynarodowej organizacji sportowej działającej w danym sporcie, Polskiego Komitetu Olimpijskiego i Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego. Proponuje się również, aby uprawnienie to właściwy polski związek sportowy i Polski Komitet Olimpijski mógł przekazać innym podmiotom.

Obowiązek używania godła Rzeczypospolitej Polskiej w strojach reprezentacji narodowej, wprowadzany niniejszą ustawą, będzie stanowić element identyfikacji z Państwem, wyrazem dumy i godności narodowej co jest bardzo istotnym elementem nie tylko dla miłośników sportu ale również dla szerokiej rzeszy obywateli. Ma to też ogromne znaczenie dla samych sportowców; sportowa walka z „orłem na piersi” pobudza ambicję i motywuje do wysiłku ponad miarę. Ukształtowane i utrwalone przez pokolenia symbole Narodu i Państwa Polskiego, a szczególnie Orzeł Biały łączą wszystkich Polaków w kraju i za granicą i otaczane są czcią i szacunkiem.

Ustawa nie pociąga za sobą wydatków budżetowych i nie jest objęta regulacjami prawa unijnego.